

פרוטוקול ישיבת ורצ"מ מיום 9/03/2006

שלום רב,

בישיבת ורצ"מ שהתקיימה ב- 15 מרץ 2006 נכחו:

רוברט פלור, יובל אשד, , אביה זילברשטיין, ריבה גור אריה, נח עפרון, אלי חייט, עבו שחל אורנה ברגרזון
ועדנה לוי

נעדרו: דוד מילס, איתן ישראלי, אריה מעוז, אריה אלטמן וחוסאם מסאלחה
אורחים (לדיון בניסויי עלקת): דר' יואב הרשקוביץ, דר' שגית מאיר ודר' ישעיהו קלייפלד
הרצאה בנושא דרוזופילה: פרופ' דני סגל – אוניברסיטת תל-אביב

**נמחק חלק מהפרוטוקול בנוגע לניסויים עם פוזריום מהונדס כי היו בו פרטים מקצועיים רבים שהינם חסויים.
הניסוי לא אושר בסופו של דבר כי החוקרים לא עמדו בדרישות הוועדה**

להלן הדרישות שהועלו לגבי הגברת האלימות של הפוזריום:

יש לבצע בדיקה לגבי רמת המיקוטוקסינים בתבדידים המהונדסים בהשוואה לגזעי הבר.

לא ניתן לבצע את הניסויים בחממה טרנסגנית. הניסויים יבוצעו בחדר גידול סגור שיש בו תזרים אוויר מבוקר
(לחץ חיובי). רמת הכליאה תהיה בין 2-3. מיגון אישי לעובדים. אחריות על ביצוע הניסויים לגבי העובדים תחול על
מכון ויצמן.

ניטור באזור הניסוי ובסביבתו.

הערות/הארות לגבי הדרישות לניסויים אבקש לשלוח אלי (תוך חודש, כולל התייחסות לחומר שישלח לכם במייל
אלקטרוני) לפני שאמסור את התנאים לחוקרים.

הרצאתו של פרופ' דני סגל התמקדה בביולוגיה ובתפוצה של דרוזופילה. הדיון בעקבות ההרצאה עסק בהערכות
סיכון של דרוזופילות מהונדסות תוך התייחסות לשאלות הקשורות ביכולת הדרוזופילה המהונדסת לשרוד בתנאי
סביבה מחוץ לכלובים. בנוסף הוצע שיש להוסיף באופן גורף דווח על כל תכונה העלולה להפוך את הזבוב לנגע.
הוחלט שיש לקבל חוות דעת משני חוקרים העוסקים בדרוזופילה בתחום האקולוגיה. שמות האקולוגים שהוזכרו:
משה קול, בועז יובל דן גרלינג ואברהם חפץ. אם ידוע לכם על חוקרים נוספים בתחום אנא הודיעוני.

בברכה,
דר' עדנה לוי
י"ר ורצ"מ

פרוטוקול ישיבת ורצ"מ מיום 14/09/2006

שלום רב,

בישיבת ורצ"מ שהתקיימה ב- 14 ספטמבר 2006 נכחו:

רוברט פלור, נח עפרון, אלי חייט, עבו שחל איתן ישראלי, אריה מעוז, אריה אלטמן ועדנה לוי
נעדרו: דוד מילס, חוסאם מסאלחה, יובל אשד, אורנה ברגרזון, אביה זילברשטיין, ריבה גור אריה
אורחים מחברת דנציגר להצגת הניסוי בגיבסנית: הדס פרייס ושחר שובל

הגב' הדס פרייס הציגה את הניסוי השדה המבוקש (בית רשת) בנוגע ללימוד ביטוי והשפעותיו של הגן *pap-I* בצמחי גיבסנית. גן זה שמקורו בארבידופסיס מבקר את סינתזת האנטוציאנין ומשנה את צבע הפרחים. הוחלט שיש לאשר את הניסוי תוך התייחסות להערות של 2 המעריכים. ניטור חלקת הניסוי והרחקת צמחי בר של גיבסנית מהגידול המהונדס במרחק של 50 מ' או לחלופין להגיש תיעוד/אינפורמציה שאין הכלאה פוריה בין צמחי בר ותרבות (לפי נוחות החברה). רשת insect proof (50 mesh), מסביב לחלקת הניסוי. שאר תנאי הניסוי כפי שמופיעים בטופס " הנחיות לעבודה עם מהונדסים בניסויי שדה".

המשך הטיפול בבקשה שהוצגה בישיבה הקודמת:

נמסרה אינפורמציה ע"י עדנה לוי לגבי השתלשלות האירועים בנוגע לניסוי השדה של עלקת באמצעות פוזריום מהונדס.

הוחלט שיש להוציא מכתב לחוקרי הקבוצה הנ"ל שהוועדה מפסיקה את טיפולה בנושא עד שימולאו הדרישות שנמסרו להם

הניסוי לא אושר

בברכה
דר' עדנה לוי
יו"ר ורצ"מ

ועדה ראשית לצמחים מהונדסים

(ורצ"מ)

לכבוד

חברי ורצ"מ

פרוטוקול ישיבת ורצ"מ מיום 15/03/2007

שלום רב,

בישיבת ורצ"מ שהתקיימה ב- 15 מרץ 2007 נכחו:

רוברט פלור, אלי חייט, עבו שחל, אריה מעוז, אריה אלטמן, אורנה ברגרזון, אביה זילברשטיין, ריבה גור אריה, יובל אשד וועדנה לוי

נעדרו: דוד מילס, חוסאם מסאלחה, נח עפרון, איתן ישראלי

אורחים להצגת הניסויים בעגבניות: ארנה לבנה ואבי גבאי מחברת הזרע, גאווידו ססה מאוניברסיטת תל-אביב.

הוצגה הבקשה לניסוי השדה של גאווידו ססה בעגבנייה לצורך קבלת יבול גבוה להמשך ניסוייו בעתיד.

מאחר והמיקום המבוקש הוא בתחום הפקולטה לחקלאות שבה מבוצעים ניסויים רבים בעגבניות כולל יצירת זנים חדשים, הומלץ לו לבצע את הניסויים בבית רשת של 50 מאש.

בקשתו תועבר למעריכים.

הוצגה הבקשה של חברת הזרע לניסוי בעגבנייה עמידה לתנאי מליחות בחממה המסחרית של יד נתן. החממה תוגדר כ- P1 לעגבניות בלבד (המבנה קשיח, דלת כפולה בכניסה, רשת של 50 מאש בכל הפתחים, כיוון המאווררים יהיה כלפי פנים) ההסתייגות של חברי הוועדה שלא יהיו גידולי עגבניות מסחריות בתחום החווה.

הוצגו בעיות האוורור בחממות גדולות. מאחר וההכלאה בעגבניות תרבותית היא עצמית וברובה כאשר הפרח עדיין סגור ניתן בשלב זה להגדיר חממות כמו החממה המסחרית ביד נתן כ- P1. במקביל תתבקש חוות דעת של מומחים בנוגע להאבקה בעגבניות (שתועבר לעיון חברי הוועדה) כדי שתתקבל החלטה גם לגבי המרחק המבוקש לניסויי שדה בעגבניות טרנסגניות מחממות לייצור זרעי עגבנייה.

נידון נושא המרחקים של ניסויי שדה במהונדסים משדות לייצור זרעים. נקבע כי כאשר קיים מרחק לפי חוק הזרעים הישראלי (כמו בכותנה ובתירס) יוכפל המרחק לגבי ניסויים במהונדסים, אם לא קיים מרחק לפי החוק הישראלי (כמו בקנולה) יילקחו הנתונים מתוך ההמלצות של ה- OECD. לגבי עגבנייה שאין כלל המלצות יאומצו המלצות של מעריכים מומחים בתחום.

הוצגה חוות הדעת של פרופ' שלום אפלבוים בנוגע לדרוזופילה מהונדסת. ההיתרים הזמניים שנתנו עד כה יוחלפו בהיתרים לזמן קצוב של 3 שנים (כמקובל). לאחר תקופת "הסתגלות" של שנה יאומץ מסלול מהיר ליבוא דרוזופילה מהונדסת בדומה למסלול המהיר של ארבידופסיס.

נמחק – הניסויים לא בוצעו

בברכה

דר' עדנה לוי

יו"ר ורצ"מ

ועדה ראשית לצמחים מהונדסים
(ורצ"מ)

לכבוד

חברי ורצ"מ

פרוטוקול ישיבת ורצ"מ מיום 25/10/2007

שלום רב,

בישיבת ורצ"מ שהתקיימה ב- 25 אוקטובר 2007 נכחו:

רוברט פלור, עבו שחל, נח עפרון, איתן ישראלי, אביה זילברשטיין, רוברט פלור, שולה נחמה, יוסי הירשברג
ועדנה לוי

נעדרו: דוד מילס, חוסאם מסאלחה, אלי חייט, אריה מעוז, אריה אלטמן, אורנה ברגרזון יובל אשדת, עפרה
חבקין

אורחים:

להרצאה בנושא: "ביולוגיה ואקולוגיה של האבקה של צמחי תרבות בחקלאות" דר' יפתח ואקנין-מינהל
המחקר החקלאי

להצגת הניסוי בעגבניות- אסף אהרוני, מכון ויצמן

לדיווח תום ניסוי באקליפטוס – זיו שני

הוצגה הבקשה לניסוי השדה של אסף אהרוני בעגבנייה לצורך יצירת אוכלוסיית מוטנטים בעגבנייה
באמצעות טרנספוזונים.

לאחר הרצאתו של יפתח נידונו הנושאים הקשורים במרחקים של ניסויי שדה תוך התייחסות לסוג הגידול,
לצורת האבקה, חיוניות גרגרי האבקה, ולמאביקים הפוטנציאליים.

בנוסף נידונו שוב הדרישות לתנאי הכליאה של עגבניות מהונדסות לצורך הקלה בתנאים לניסויים בדרגה של
P1. הוחלט שיש לאשר ניסויים בעגבניות הן בבתי רשת והן בחממות מסחריות שלא יחשבו כניסויי שדה
בתנאים הבאים:

נעילה

דלת כפולה

גודל חורים ברשת שאיננו מאפשר מעבר של מאביקים פוטנציאליים לגידול - insect proof
שימוש בקוטלי חרקים שלא יאפשרו גידול של חרקים כלשהם במתקן

זיו שני הציג את הניסוי באקליפטוס, תום הניסוי מבחינת חברת CBD והעברתו לאחריות חברת אקליפטוס.
הוחלט שחברת אקליפטוס תקבל היתר בדומה להיתר שהיה לחברת CBD, דהיינו ללא יצירת פרחים.

הוחלט שיש לאמץ את הערכת הסיכון של USDA/APHIS בהקשר של אקליפטוס מהונדס אם תתקבל בקשה להשאר הפרחים.

ניתן אור ירוק למעבר "למסלול מהיר לדרוזופילה" כפי שקיים בארבידופסיס. הליך זה יתואם עם יחידת ההסגר ויעבר אליכם לעיון.

רוברט פלור העלה את נושא הביטוח של ניסויי שדה שקבלו היתר מהוועדה ופשטו את הרגל לפני עמידה בתנאים של תום ניסוי. הנושא יועבר לעיון הלשכה המשפטית של משרד החקלאות.

לצורך רענון חולקו הנהלים והטפסים הקשורים לביצוע ניסויים בצמחים מהונדסים בתנאי כליאה ובניסויי שדה. החברים מתבקשים לשלוח הערות/הצעות/תיקונים לטפסים אלה. החברים שנעדרו מהשיבה מתבקשים לשלוח את חתימתם לטופס – התחייבות לשמירת סודיות.

בברכה

דר' עדנה לוי

יו"ר ורצ"מ

לוטה: נהלים וטפסים הקשורים לביצוע ניסויים בצמחים מהונדסים לחברים שנעדרו מהשיבה

ועדה ראשית לצמחים מהונדסים

(ורצ"מ)

לכבוד

חברי ורצ"מ

פרוטוקול ישיבת ורצ"מ מיום 10/04/2008

שלום רב,

הוועדה מכבדת את זכרו של דר' דוד מילס שהלך לעולמו בשבוע שעבר ומוקירה את תרומתו לפעילות הוועדה ולהחלטותיה.

בישיבת ורצ"מ שהתקיימה ב- 10 אפריל 2008 נכחו:

עבו שחל, נח עפרון, איתן ישראלי, אלי חייט, אריה מעוז, אריה אלטמן, אורנה ברגרזון, רוברט פלור, שולה נחמה, יוסי הירשברג, עפרה חבקין, אמנון לרס ועדנה לוי
נעדרו: חוסאם מסאלחה, אביה זילברשטיין
אורחים:

לדיון בנושא מבני חממות ותנאי כליאה – מר יצחק אסקירה – מועצת הצמחים
להצגת הניסוי בתירס – חברת אבוג'ין דר' בסיה וינקור
להצגת הניסוי בטבק – פרופ' עודד שוסיוב הפקולטה לחקלאות רחובות

הוצגה בקשתה של חב' אבוג'ין לניסוי בתירס טרנסגני עם עמידות לתנאי עקה כמו יובש ומליחות. הדיון נסב בעיקר סביב שאלת ההשמדה לאור הכמות הגדולה של היבול שיתקבל בסוף הניסוי (כ-50 טון חומר יבש). הצעת החברה להשמיד את החומר המתקבל באמצעות קבורה (בור בעומק של 20 מ') לא התקבלה. לחלופין הוצע ע"י שחל (לאחר איסוף ידני של החומר המבוקש) לגרוס את החומר הנותר בשטח, לבצע תיחוח והנבטה (3 פעמים), להשקות בראונד-אפ (הצמחים אינם עמידים לקוטל העשבים), ושנה לאחר מכן לגדל צמחים דו-פסיגיים. במהלך השנה לאחר מכן יש לבצע ניטור.

הוצגה בקשתו של פרופ' עודד שוסיוב לבצע ניסוי שדה בטבק טרנסגני המשחרר חומרים נדיפים המושכים את כנימת עש הטבק ועשויים לשמש מעין מלכודת למזיקים (לכידה וקטילה). הניסוי המבוקש יבוצע בתוך שדה מסחרי של כותנה. במהלך הניסוי יבוצע ניטור לגבי כלל החרקים המאכלסים את הטבק target/non target שיכלול את ההשפעה גם על אויבים טבעיים.

נידונה חוות הדעת של מר יצחק אסקירה בנוגע לתנאים המבוקשים (מבנה, נהלי עבודה, משטר ריסוסים) לביצוע ניסויים בעגבניות טרנסגניות.

מסמך המסכם את הדרישות הרצויות למבנה הנ"ל יועבר אלינו ממר אסקירה ויישלח אליכם בהמשך.

נמסר לחברי הוועדה הסיכום שהתקבל ביחד עם יחידת ההסגר בנוגע למסלול מהיר לדרוזפילה.
תרגום התקנות לאנגלית הועבר לחברי הוועדה לקבלת הערות/תיקונים.

בברכה

דר' עדנה לוי

יו"ר ורצ"מ

פרוטוקול ישיבת ורצ"מ מיום 26/10/2008

שלום רב,

בישיבת ורצ"מ שהתקיימה ב- 26 אוקטובר 2008 נכחו:

עבו שחל, נח עפרון, איתן ישראלי, אריה אלטמן, רוברט פלור, שולה נחמה, אמנון לרס, אביה זילברשטיין,

שי מורין, אמה טברובסקי, ועדנה לוי

נעדרו: חוסאם מסאלחה, אלי חייט, אורנה ברגרזון, יוסי הירשברג, עפרה חבקין

אורחים: להצגת הניסוי בקנולה – חברת אבוג'ין דר' דפנה בלצ'ינסקי

הוצגה בקשתה של חב' אבוג'ין לניסוי שדה בקנולה טרנסגנית עם עמידות לתנאי עקה א-ביוטיים (יובש). חברת אבוג'ין בדקה כי אין בטווח של 10 ק"מ גידול חקלאי של צמחי קנולה באזור המבוקש לניסוי (רוחמה). אולם קיימים באזור זה מספר רב של צמחי בר כרוביים. הועלה החשש כי מאחר והגן המיוחד הוא בעל יתרון רב (עמידות ליובש) באזור, וצמחי הקנולה המהונדסים עלולים להכליא צמחי בר ממשפחת הכרוביים (לפי הערכת סיכון של קנדה), יש לנקוט באמצעי זהירות בתקופת הפריחה של הגידול. הוצע שיש להניח רשת בעלת 50 מאש כל תקופת הפריחה. ייזרעו שוליים של 2 מטר של קנולה לא מהונדסת מסביב לניסוי. מאחר ובקנולה קיימת שפיכת זרעים ספונטאנית לאחר ההבשלה יש לאסוף את הזרעים ידנית ובשלב הירוק, טרם להבשלה הסופית. בנוסף בעת איסוף הזרעים יש להשמיד את הפרחים הצעירים (לקנולה פריחה בלתי מסיימת) לפני הסרת הרשת והטיפול בחומר הווגטטיבי. יש לגרוס את החומר הנותר בשטח, לבצע חריש עמוק תיחוח והנבטה (3 פעמים), להשקות בדו קטלון. יש לבצע ניתור בשטח למשך 3 שנים, לא יגודלו צמחי כרוביים במשך 3 שנים (סעיף זה יופיע בחוזה של חב' אבוג'ין עם בעל הקרקע), בסתיו העוקב תבוצע הדברה של רחבי עלים.

תיקונים לגבי הדרישות שנוסחו כאן יש לשלוח אלי במייל (ednal@moag.gov.il) תוך שבועיים.

חב' אבוג'ין תגיש בקשה חדשה עם התיקונים שהוצעו ע"י המעריכים.

הועלה שוב נושא הפיקדון שיש להטיל על מבצע ניסוי השדה במקרה שלא יוכל לעמוד בתנאי השמדת

הניסוי. הנושא ייבדק מול הלשכה המשפטית של משרד החקלאות.

נידונה הערכה של המשרד להגנת הסביבה שניתנה לורצ"מ בנוגע לחיטה טרנסגנית.

בנוסף נידונה הסוגיה של קבלת הערכות סיכון בניסויי שדה של מהונדסים כאשר קיימים צמחי בר רלוונטיים לגידול המהונדס.

הוחלט שיש להטיל חלק מהאחריות על המבקש. מגיש הבקשה יבצע סקר של צמחי בר רלבנטיים למהונדס באזור הגידול המבוקש, וכן ייתן היתכנות של cross pollination עם צמחי בר מקומיים, נוכחות של מאביקים פוטנציאליים, מרחקי תעופה של מאביקים, נביטה ופריחה של הגידול כחלק מהאינפורמציה הנדרשת ממנו בהגשת הבקשה לניסוי שדה.

רצ"ב לעיונכם: (1) נוהל הגשת בקשה לניסוי שדה שהיה קיים עד כה (2) הנחיות לעבודה עם מהונדסים בניסויי שדה. אם יש לכם תיקונים נוספים לנהלים אלו שלחו לי בבקשה במייל.

ורצ"מ תיקן אחריות (באופן זמני – עד שיוקם גוף מקצועי המסוגל לטפל בנושאים אלה) לקבלת החלטות בנוגע לתנאי ההיתר.

נמסרה לוועדה אינפורמציה בנוגע לנסיעתו של דר' אמנון לרס לדיונים ב-OECD לצורך הצגת יישום התקנה "צמחים מהונדסים גנטית", אופן עבודתה של ורצ"מ, והפקוח המבוצע ע"י השירותים להגנת הצומח. חברי הוועדה מוזמנים לשלוח חומר רלוונטי נוסף (נהלים) המוכר להם בתחום עבודתם (אקדמיה/חברות פרטיות). נערך דיון ראשוני בנוגע לוירוסים מהונדסים וצמחים המכילים גנים של וירוסים מהונדסים. להלן ששמות של האנשים שהוצעו ע"י חברי הוועדה בלימוד הנושא: עמית גל-און, משה לפידות, חנוך זוסנק, ניר צחנבסקי. אם יש לכם מועמדים נוספים אנא שלחו לי במייל.

בברכה

דר' עדנה לוי

יו"ר ורצ"מ

ועדה ראשית לצמחים מהונדסים
(ורצ"מ)

לכבוד

חברי ורצ"מ

פרוטוקול ישיבת ורצ"מ מיום 24/03/2009

שלום רב,

בישיבת ורצ"מ שהתקיימה ב- 24 מרץ 2009 נכחו:

עבו שחל, נח עפרון, איתן ישראלי, אריה אלטמן, רוברט פלור, שולה נחמה, אמנון לרס, אביה זילברשטיין, ,
אמה טברובסקי, ועדנה לוי
נעדרו: חוסאם מסאלחה, אלי חייט, אורנה ברגרזון, יוסי הירשברג, עפרה חבקין, שי מורין
אורחים:

להצגת הניסוי בעגניות – דר' נעמי אורי

הרצאה ודיון - דר' עמית גלאון – שימוש בוירוסים מהונדסים בצמחים

משתתפים בדיון וירוסים מהונדסים: פרופ' מוחמד זיידאן, פרופ' ידידיה גפני, פרופ' נור צ'חנובסקי, דר' ויקטור
גאבה, דר' צחי ארזי

הוצגה בקשתה של דר' נעמי אורי לניסוי שדה (בית רשת) בעגבנייה טרנסגנית בחווה החקלאית של
הפקולטה לחקלאות. נמסר כי כוורות של דבורים יעברו לחווה עקב עבודות פיתוח בפקולטה. לאור המצב
החדש תתייעץ נעמי אורי עם שרון שפיר, לצורך מניעת חדירה של דבורים לבית הרשת. בנוסף תהיינה
מלכודות דבק בבית הרשת. ההיתר יינתן לה ל-5 שנים.

הרצאתו של דר' עמית גלאון עסקה בעיקר בוירוסים המשמשים כווקטורים (כולל השתקת גנים). הועלו
גורמים העלולים לסייע/לעצור זליגה של וירוסים מהונדסים לסביבה. תוארו מאפייני וירוסים שונים, יציבותם,
אופן העברתם מצמח לצמח, טווח הפונדקאים ושכיחותם בארץ.
הוחלט:

חוקרים שאינם וירולוגים ועוסקים בוירוסים מהונדסים חייבים לשתף פעולה או לקבל יעוץ מוירולוגים.
עמית יציע לוועדה טופס מלווה שיכלול מספר שאלות בנוגע למאפייני הוירוס המהונדס בנוסף לטופס הבקשה
הסטנדרטי לביצוע ניסויים במהונדסים.
הטופס יועבר לחברי הוועדה לאישור.
בנוסף, יישלח מכתב לחוקרי אוניברסיטאות ומכוני מחקר (באמצעות יו"ר ועדת בטיחות מוסדית) להתריע
ולדווח על שימוש בוירוסים מהונדסים ללא היתר.
הוחלט שאם אין הערות לדוחות נמסכים ניסויי שדה, לא ידון הנושא בישיבות ועדה.

בנוסף (נשכח ממני למסור לכם בישיבה), החל מ- 1/1/09 הועברה האחריות לניסויים באצות פלנקטון (יבוא, ולפיכך גם אצות מהונדסות) לאחריות ענף הדייג (בגלל חשיבות הנושא כמזון לדגים). לבקשתם העברתי להם את הטפסים, נהלים, ודרישות של צמחים מהונדסים לצורך יישום במידת האפשר.

בברכה

דר' עדנה לוי

יו"ר ורצ"מ

ועדה ראשית לצמחים מהונדסים

(ורצ"מ)

לכבוד

חברי ורצ"מ

פרוטוקול ישיבת ורצ"מ מיום 28/10/2009

שלום רב,

בישיבת ורצ"מ שהתקיימה ב- 28 אוקטובר 2009 נכחו:

עבו שחל, נח עפרון, אריה אלטמן, רוברט פלור, שולה נחמה, אמנון לרס, אלי חייט, עפרה חבקין, שי מורין ועדנה לוי

נעדרו: חוסאם מסאלחה, אביה זילברשטיין, איתן ישראלי, אמה טברובסקי, אורנה ברגרזון ויוסי הירשברג
אורחים: להצגת הניסוי בטבק – פרופ' עודד שוסייב וכן נציגים נוספים מחברת קולפלנט

הוצגה בקשתה של חברת קולפלנט לניסוי שדה (בית רשת) של טבק טרנסגני שהוחדרו בו גנים לקולגן. בהצגת התכנית הודגש שצמח הטבק נבחר ביצוע הטרנספורמציה כי: 1) לא אכיל, לפיכך לא יכול לחדור לשרשרת המזון 2) מניעה של gene-flow ע"י מניעת התפתחות פרחים וזרעים (קציר לפני פריחה).

הועלו ע"י חברי הוועדה מספר הסתייגויות:

רוברט פלור ואריה אלטמן: לבקש מידע מדעי מלא לגבי 5 הגנים שהוחדרו, מידע זה צריך להכיל אינפורמציה לגבי רעילות התוצרים לאדם ולחי והשפעות אקולוגיות אפשריות.

שי מורין ואחרים: לבקש רשימה של חרקים פוטנציאליים העלולים להיכנס ולצאת מבית הרשת. לעקוב אחר ה-fitness של החרקים שיחדרו באמצעות ליווי של אמטומולוג.

אלי חייט: אינפורמציה לגבי יכולת הנעכלות של הקולגן (ושאר תוצרי הגנים שהוחדרו) במערכות הומאניות ואנימליות.

אם לא דייקתי בציטוטים, אנא תקנו אותי.

חברי הוועדה יעברו על הנספחים שחולקו בישיבה ויעירו הערותיהם במייל.

בברכה

דר' עדנה לוי

יו"ר ורצ"מ

ועדה ראשית לצמחים מהונדסים

(ורצ"מ)

לכבוד

חברי ורצ"מ

פרוטוקול ישיבת ורצ"מ מיום 11/04/2010

שלום רב,

בישיבת ורצ"מ שהתקיימה ב- 11 אפריל 2010 נכחו:

עבו שחל, נח עפרון, איתן ישראלי, אריה אלטמן, רוברט פלור, שולה נחמה, אורנה ברגרזון, עפרה חבקין,

אמה טברובסקי, ועדנה לוי

נעדרו: חוסאם מסאלחה, אלי חייט, אמנון לרס, אביה זילברשטיין, יוסי הירשברג, שי מורין

אורחים: להצגת הניסוי בעגניות – דר' עמית גל-און והדר לס

הוצגה בקשתו של דר' עמית גל-און לניסוי שדה (בית רשת) בעגבנייה טרנסגנית (כנה עמידה לוירוסים

טרנסגנית ורכב שאיננו טרנסגני) במכון וולקני.

הוחלט לאשר את הניסוי לאחר שעמית יענה על שאלות המעריך.

הוצגה הבקשה של ביו-ביי לביצוע ניסויים בזבוב הזית.

נאמר ע"י חברי הוועדה כי הפורום הנוכחי של החברים איננו מתאים לקבלת החלטות בנוגע לניסויי שדה עם

חרקים מהונדסים ויש להקים תת-וועדה של אנטומולוגים הבקיאים גם באקולוגיה של חרקים. לגבי הבקשה

הספציפית של הניסויים בתנאי כליאה, יש לקבל את חוות דעתו שח שי מורין אם תנאי הכליאה שנקבעו

באנגליה מתאימים גם לתנאי הארץ.

הוחלט לשנות את הדרישות לתנאי כליאה של 1P בדומה למקובל בדירקטיבה האירופית ול- NIH. יאושרו

גם מבנים קבועים בעלי יסודות יצוקים עם מעטה פוליאטילן (או יריעות פלסטיק אחרות) ואפשרות לפתחי

אוורור ברשת 50 מאש (לניסויים בעלי כליאה ביולוגית).

הטופס יועבר לחברי הוועדה לעיון.

בהיתר לניסויי שדה יחויב ניטור שדות ותיעודם ע"י מבצע הניסוי. תדירות הביקורים תהווה חלק מהמלצות

המעריכים.

בברכה

דר' עדנה לוי

יו"ר ורצ"מ

פרוטוקול ישיבת ורצ"מ מיום 27/10/2010

שלום רב,

בישיבת ורצ"מ שהתקיימה ב- 27 אוקטובר 2010 נכחו:

אלי חייט, אמנון לרס, אביה זילברשטיין, עבו שחל, נח עפרון, שי מורין, אריה אלטמן, רוברט פלור, צבי עמית, , אמה טברובסקי ועדנה לוי.

נעדרו: חוסאם מסאלחה, יוסי הירשברג, איתן ישראלי, אורנה ברגרזון, עפרה חבקין

אורחים: להצגת הניסוי בטבק – דר' ארנון היימן ודר' אלי יהלום

הוצגה בקשתה של חברת בונדיקס-טכנולוגיות לניסוי שדה בטבק טרנסגני המכיל את האנזים laccase לצורך הפחתת השימוש בכימיקלים מזהמים בייצור נייר.

הגבלות הניסוי: תום ניסוי כשהצמחים יגיעו לגובה מטר או שבועיים אחרי הופעת הפרחים הראשונים כדי למנוע יצירת זרעים. מאחר ובשלב הסופי לא נותר חומר ביולוגי טרנסגני (בדומה להשמדה בשריפה או בקומפוסטציה) תיבדק האפשרות של שימוש בנייר שנוצר בתהליך זה במפעל הנייר למסחור.

דר' היימן העביר לוועדה מסמך המתאר תהליך ייצור הנייר. להלן הערות חברי הוועדה בנושא זה: עליו לעדכן את המסמך "בנוגע לזמן שהחומר נמצא ב-100 מעלות במהלך הייבוש אצלם ולפני שעובר לשימוש בהמשך". כמו כן הוצע שיש ליידע את הנהלת משרד החקלאות על האפשרות שהנייר שהתקבל יוצא למסחור.

הוצגה בקשתה של חברת רה"ן לניסוי שדה בבננה טרנסגנית לצורך יצירת פירות בעלי טעם וריח משופרים. לצורך אישור הניסוי על המבקשים לספק מידע נוסף בנוגע למטבוליטים המשניים מחשש להיווצרות חומרים רעילים. ניתן לצרף חוות דעת של מומחה בנוגע למטבוליטים אלה. לחלופין ניתן לכסות את הניסוי ברשת של 50 מאש (הגנה על ציפורים).

יש לכסות את אשכול הבננה בשקיות.

בנוסף יש לצרף אנטומולוג שיילווה את הניסוי לבחינת השפעה לא סבירה על החרקים באזור הניסוי. הניסוי יבוצע באתר שאין בו גישה לאורחים מזדמנים (נעול).

לא ניתן היתר ע"י הוועדה לטעום את הפרי, יש לפנות לשם כך למשרד הבריאות.

אושרה בקשתה של חברת קולפלנט לניסוי שדה בטבק ליצירת קולגן במתכונתה הנוכחית (חממה עם פתחי אוורור עם אפשרות להשארת פרחים).

דיווח תום ניסוי שדה באיקליפטוס של חברת אקליפטופ: יש לבצע ניטור במשך שנתיים לבדיקת נביטה בלתי צפויה.

בקשת CBD להשארת מספר פרחים (לקבלת זרעים) בניסוי השדה תתאפשר לאחר כיסוי הפרחים בעצים הנבחרים וחיתוך ענפים שאין בהם פרחים מכויסים. ניטור של החברה במקום הניסוי לשנתיים נוספות לבחינת האפשרות של נביטה של זרעים שנפלו.

אושרה בקשתה של חב' הזרע לביצוע ניסויי שדה בעגבנייה מהונדסת עם גן שמקורו בניסוי שדה קודם של חברת אבוג'ין בתנאים שאושרו לחב' אבוג'ין.

ניתן אור ירוק לבקשתה של חברת אבוג'ין לאיסוף זרעי ארבידופסיס באמצעות סינון של מי הנקז, במקום כלורינציה של בור האיסוף. וזאת לאחר שיתארו את מפרט המערכת בפני הוועדה לאישור וכן יציגו את תוצאות הניסויים בפני הוועדה במתקנים שייבנו.

אושרה האפשרות של השמדת חומר צמחי מהונדס באמצעות קומפוסטציה בתנאי שהמתקן ייבנה באתר הניסוי ללא צורך בשינוע של החומר. יש להקפיד על ניקיון האתר ובנייתו בסטנדרטים מחמירים יותר ממתקן קומפוסטציה רגיל.

חברי הוועדה מתבקשים לשלוח שמות של מומחים בקומפוסטציה לצורך קבלת חוות דעת בנידון.

בברכה

דר' עדנה לוי
יו"ר ורצ"מ